

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ความเป็นมาของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ด้วยเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการแพทย์ของประเทศและ เพิ่มศักยภาพการรักษาพยาบาลและความสงบร่มเย็นของประชาชนในภาคใต้ จึงกำหนดให้มีโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2514-2518) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์ เมื่อ 25 กันยายน 2515 ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ก่อสร้างโรงพยาบาล เพื่อสนับสนุนภารกิจหลักของคณะแพทยศาสตร์ การเตรียมแบบแปลนก่อสร้างโรงพยาบาลได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลก โดยมีการปรับปรุงแบบให้เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงานและสภาวะแวดล้อม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินมาทรงวางศิลาฤกษ์โรงพยาบาลสงขลานครินทร์เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2519 และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามโรงพยาบาลว่า “โรงพยาบาลสงขลานครินทร์” มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SONGKLANAGARIND HOSPITAL” เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2522

การก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์และโรงพยาบาลแห่งใหม่ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคห่างไกลจากกรุงเทพมหานครประสบปัญหาอุปสรรคนานัปการที่สำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนอาจารย์แพทย์และผู้บริหาร รวมทั้งรัฐบาล ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนได้เต็มที่ การก่อสร้างอาคารโรงพยาบาลล่าช้ากว่ากำหนดมากและเกิดข้อขัดแย้งพิพาทระหว่างราชการและบริษัทผู้ก่อสร้างทำให้โรงพยาบาลไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ทันกับการปฏิบัติงานของ

นักศึกษาชั้นคลินิก ต้องส่งนักศึกษาแพทย์ไปฝึกงานยังโรงพยาบาลขนาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลา และโรงพยาบาลใกล้เคียงของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ผู้บริหารในรุ่นถัดมาได้เข้ามาแก้ไขระส่ำระสายปัญหาและผลักดันการก่อสร้างต่อ จนในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2525 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์สามารถเปิดดำเนินการ 100 เตียงแรกได้ นับเป็นก้าวแรกที่สร้างขวัญกำลังใจและความผูกพันให้กับบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีอัตรากำลังน้อยให้สามารถแบกรับภาระงานที่ยากและขยายตัวอย่างตลอดด้วยความตั้งใจมั่นแก้ไขสถานการณ์ สู้งานหนัก กำหนดนโยบายคุณภาพคน คุณภาพงาน สร้างมาตรฐานการปฏิบัติจนมีความเจริญเติบโตพัฒนา เป็นปีกแผ่นสามารถตอบสนองต่อพันธกิจที่ได้กำหนดไว้และขยายคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง

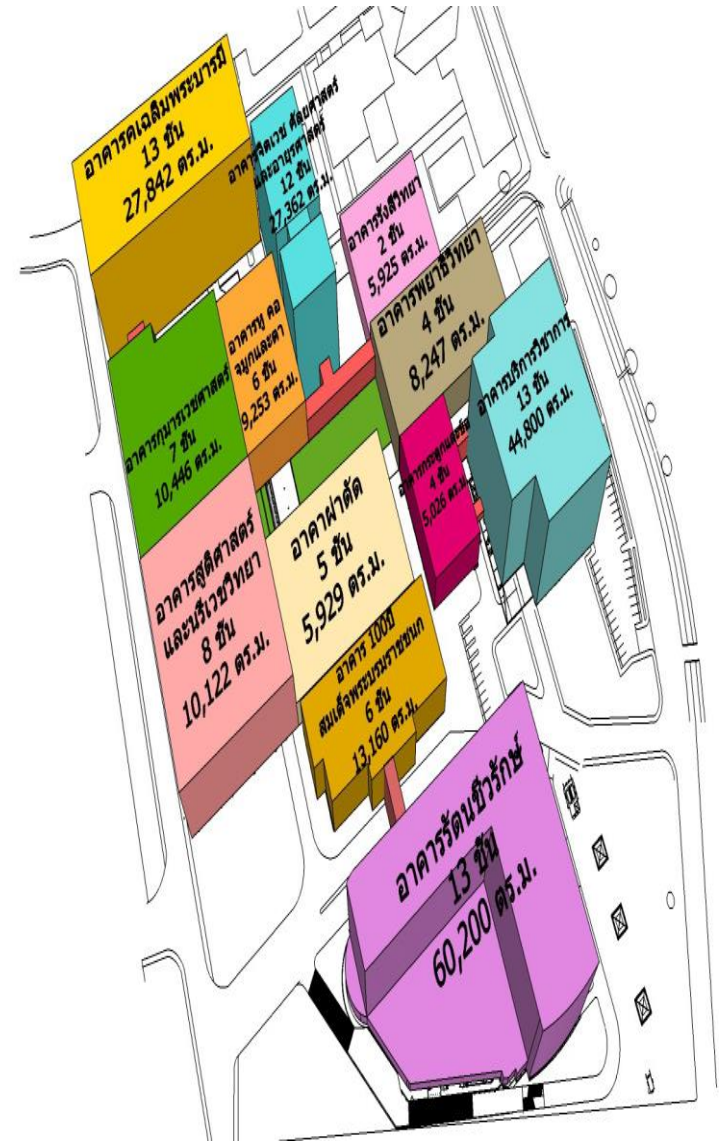
ปัจจุบัน มีจำนวน 844 เตียง บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยฉุกเฉินในสาขาต่างๆ ได้แก่ เวชปฏิบัติทั่วไป สูติรีเวช ศัลยกรรม อายุรกรรม กุมารเวชกรรม ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์กายภาพบำบัด ตา หู คอ จมูก จิตเวช คลินิกกระดูกและฟังกซ์ รังสีรักษาและผ่าตัดแบบผู้ป่วยนอก นอกจากนี้ยังมีศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านหัวใจ มะเร็ง ทางเดินอาหารและตับ(NKC) ศูนย์ถันยเวช และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ภาคใต้

โรงพยาบาล ฯ เป็นแหล่งศึกษาของนักศึกษาแพทย์ แพทย์หลังปริญญา และนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพต่างๆ อย่งไรก็ตามงานด้านการเรียนการสอนและวิจัยเป็นพันธกิจของภาควิชา ซึ่งเป็นผู้ร่วมให้บริการ (partners) ของโรงพยาบาลฯ

อาคารโรงพยาบาล

ลักษณะการจัดวางของตัวอาคาร โถงทางเดินมีความกว้างขวาง โอ่ โถงมีการระบายอากาศได้อย่างดีเยี่ยม เส้นทางต่างๆถูกวางแผนไว้ เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยของผู้ป่วย ประกอบด้วย 11 อาคาร :-

1. อาคารสุติศาสตร์และนรีเวชวิทยา
2. อาคารกุมารเวชศาสตร์
3. อาคารรังสีวิทยา
4. อาคารพยาธิวิทยา
5. อาคาร หู คอ จมูกและตา
6. อาคารอายุรกรรม-ศัลยกรรม
7. อาคารวิสัญญี
8. อาคาร 100 ปี
9. อาคารรัตนชีวัรักษ์
10. อาคารศูนย์การศึกษาและบริการวิชาการ
11. อาคารเฉลิมพระบารมี

ปรัชญา อุดมการณ์ และค่านิยม

ปรัชญาชั้นนำ “ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง”
ค่านิยม

1.ทำงานเป็นทีม

2.มุ่งเน้นผู้รับบริการ

3.มุ่งเน้นคุณภาพ

4.จิตสำนึกด้านความ
เสี่ยงและความปลอดภัย

5.ยึดหลักคุณธรรม

ประกอบด้วย

1. การทำงานเป็นทีม (teamwork)	การทำงานเป็นทีมด้วยเป้าหมายเดียวกัน การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีการสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อความต้องการและความคาดหวังซึ่งกันและกัน ทำงานยืดหยุ่นและรวดเร็วเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่ทันการณ์
2. มุ่งเน้นผู้รับบริการ (customer focus)	เรียนรู้ เข้าใจ ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ รักษามาตรฐานทางด้านจริยธรรมและการเคารพสิทธิผู้ป่วย สร้างคุณค่าทางด้านบริการให้กับผู้ป่วย
3. การมุ่งเน้นคุณภาพ (quality focus)	เป็นผู้นำด้านคุณภาพในการรักษาพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและแสดงให้เห็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices)
4. จิตสำนึกด้านความเสี่ยงและ ความปลอดภัย (risk and safety awareness)	ตระหนักและรู้จักสังเกตสิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย ซึ่งจะนำไปสู่ความเสี่ยง/อุบัติเหตุและสามารถหาวิธีป้องกัน/แก้ไข
5. ยึดหลักคุณธรรม (Morale)	การปฏิบัติของบุคลากรทุกระดับต้องเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม

วิสัยทัศน์ พันธกิจ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2560 - 2564

วิสัยทัศน์ “เป็นคณะแพทยศาสตร์เพื่อสังคมไทย ที่เป็นเลิศระดับสากล”

- พันธกิจ
- ① ผลิตและพัฒนาแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมโดยยึดถือประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
  - ② ให้บริการด้านรักษาพยาบาลที่เป็นเลิศจนถึงระดับเหนือกว่าตติยภูมิ (Super tertiary care) ด้วยจิตวิญญาณโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์
  - ③ สร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ ได้รับการอ้างอิงระดับนานาชาติ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสังคมไทย
  - ④ ให้บริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการของสังคมไทย และเชื่อมโยงสู่เครือข่ายสากล

วิสัยทัศน์ พันธกิจ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

- วิสัยทัศน์ : เป็นโรงพยาบาลชั้นนำที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ
- พันธกิจ : การจัดการรักษาผู้ป่วยอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ พัฒนาโรงพยาบาลให้มีศักยภาพระดับสูงสุดของประเทศ ในการดูแลผู้ป่วยโรคซับซ้อน มาตรฐานเทียบเท่าสหรัฐอเมริกา

นโยบายด้านการจัดระบบการรักษาพยาบาล

1. โรงพยาบาล จัดการรักษาพยาบาล โดยมุ่งเน้นคุณภาพที่ผู้ป่วยพึงได้รับ เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับการเรียนรู้ การวิจัย การฝึกอบรมและหล่อหลอมนักศึกษาแพทย์ แพทย์ใช้ทุน แพทย์ประจำบ้านให้มีลักษณะของแพทย์ที่พึงประสงค์
2. โรงพยาบาลจะให้การรองรับสิทธิของผู้ป่วย และจัดระบบบริการให้สอดคล้องตามประกาศของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล
3. โรงพยาบาล จะจัดให้มีการประกันและพัฒนาคุณภาพงานบริการรักษาพยาบาลในทุกๆ มิติอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีการประเมินและรับรองคุณภาพจากองค์กรภายนอก
4. โรงพยาบาลจะจัดระบบการรักษาพยาบาลผู้ป่วย โดยมุ่งเน้น :-
  - การทำงานเป็นทีมที่มุ่งประโยชน์เพื่อผู้รับบริการ (Client-focus) ทั้งทีมภายในและทีมภายนอกโรงพยาบาล
  - มีมาตรฐานในการทำงาน และการกำหนดแนวทางการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม(Clinical Practice Guideline)
  - กระจายความรับผิดชอบ (Decentralization) ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานและเคารพบทบาทของผู้ร่วมงานแต่ละระดับ
  - มีการสื่อสารที่ดีภายในทีมรักษาพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับทราบข้อมูล แผนและความก้าวหน้าในการรักษา และมีส่วนร่วมตัดสินใจในการรักษาพยาบาล
5. การบันทึกและจัดระบบเวชระเบียนที่ถูกต้อง ละเอียด ครบถ้วน และสื่อสารเรียนรู้ได้ ถือเป็นหน้าที่สำคัญของทีมรักษาพยาบาล โดยโรงพยาบาลต้องจัดระบบอำนวยความสะดวกแก่ ผู้ใช้ข้อมูลจากเวชระเบียน ทั้งด้านการรักษาพยาบาล การศึกษาแพทย์ และการวิจัย

6. โรงพยาบาล จะให้การรักษาผู้ป่วยทุกเศรษฐฐานะ โดยมีมาตรฐานการ รักษาพยาบาล (Basic medical need) ที่ดีดูแลต้นทุนค่าใช้จ่ายในการ รักษาพยาบาล (Cost containment) และถือเป็นหน้าที่ที่ต้องดูแล รักษาพยาบาลผู้ป่วยรายได้น้อยหรือด้อยสิทธิอย่างเหมาะสม และเป็น ธรรม
7. โรงพยาบาลกำหนดค่ารักษาพยาบาลให้สอดคล้องกับต้นทุนที่ โรงพยาบาลแบกรับภาระ โดยหักส่วนที่รัฐจัดสรรงบประมาณสนับสนุน เพื่อความเป็นธรรม (Horizontal equity) กับผู้ป่วยและกองทุนต่าง ๆ
8. โรงพยาบาลจะจัดหาและอำนวยความสะดวก ให้มีการใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี และทรัพยากรที่มีราคาแพง อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ เหมาะสมกับความจำเป็นทางหลักวิชาการแพทย์ และจัดให้มีการ ทบทวนการใช้ทรัพยากรเหล่านี้ (Utilization review) เพื่อติดตาม ประเมินผลประโยชน์ประสิทธิภาพ และความพอเพียง
9. โรงพยาบาลจะจัดให้มีการดูแลการใช้ยาตามความจำเป็นและเหมาะสม คัดเลือกยาโดยพิจารณาจากหลักฐานทางวิชาการ และประกันคุณภาพ รายการยา ที่นำมาใช้ในโรงพยาบาล
10. โรงพยาบาลถือเป็นหน้าที่ในการสื่อสาร และทำงานร่วมกันกับ โรงพยาบาลอื่นๆ ในการเพิ่มพูน ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยร่วมกัน และช่วยกันยกระดับศักยภาพการดูแลผู้ป่วยในพื้นที่
11. โรงพยาบาลจะรับฟังความเห็น คำแนะนำ คำร้องเรียนจากผู้ป่วย ชุมชน และสังคม เพื่อนำมาตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขการทำงานและชี้แจงผู้ ร้องเรียน ความผิดพลาดเสียหายที่เกิดจากการรักษาพยาบาล ถือเป็น ความรับผิดชอบร่วมกันของโรงพยาบาลและทีมรักษาพยาบาล
12. โรงพยาบาล มีหน้าที่จัดให้มีการดูแลเรื่องความปลอดภัยทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์แก่ผู้ป่วย ผู้รับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสังคม

ตลอดจนจัดสิ่งแวดล้อมให้สร้างเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อเป็น แบบอย่างที่ดีของสถานบริการสุขภาพ

13. โรงพยาบาล มีหน้าที่หลักในการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา แพทย์ และแพทย์ฝึกอบรมเฉพาะทาง การจัดการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้ การกำกับ ควบคุม ดูแลของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ ภาควิชา และ โรงพยาบาล เพื่อคุณภาพการรักษาพยาบาลที่ดี และปลอดภัยของ ผู้ป่วย ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการ รักษาพยาบาล จะเป็นความรับผิดชอบของคณะแพทยศาสตร์
14. ในฐานะโรงเรียนแพทย์ที่จะต้องพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการและ เทคโนโลยี โรงพยาบาลจะจัดกลไกที่เหมาะสม ระดมทุน สรรหา เลื่อน นำมาใช้โดยคำนึงถึงพลวัต ติดตามประเมินผลพัฒนาวิธีการใช้งาน ฝึกอบรมต่อแพทย์รุ่นใหม่ รายงานผลต่อผู้เกี่ยวข้อง และสังคมวิชาการ (งานวิจัย) เพื่อถ่ายทอด เผยแพร่หรือขยายประโยชน์

โครงสร้างคณะแพทยศาสตร์

โครงสร้างโรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ศักยภาพและขีดความสามารถ

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ เป็นโรงพยาบาลที่รับส่งตัวผู้ป่วยโรคยาก ซับซ้อนที่เกิน ขีดความสามารถของโรงพยาบาลระดับจังหวัด โรงพยาบาลเอกชน และโรงพยาบาลต่าง ๆ ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ผู้ป่วยที่ถูกส่งต่อเหล่านี้มีปริมาณ มากขึ้นเรื่อยๆ ในปีงบประมาณ 2559 ผู้ป่วยนอก 1,002,060 ราย ผู้ป่วยใน จำนวน 40,775 ราย นอกจากนี้ได้จัดตั้ง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์แบ่ง ตามความเชี่ยวชาญสาขาต่างๆ จำนวน 8 ศูนย์ :-

1. **ศูนย์โรคหัวใจและหลอดเลือดนครราชสีมา** เป็นศูนย์ ที่รวมผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจให้บริการด้านการวินิจฉัยและ รักษาถูกจัดตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ.2543 ด้วยความกรุณาของ ผู้บริหารกองสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้อำนวยการสำนักงานสลาก กินแบ่งรัฐบาล (นายชัยวัฒน์ พสกภักดี) ที่ให้งบประมาณจำนวน 180 ล้านบาท
2. **สถาบันโรคทางเดินอาหารและตับ นันทนา-เกรียงไกร โชติ วัฒนะพันธ์** เป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดย งบประมาณ 100 ล้านบาท เพื่อจัดตั้งศูนย์รักษาโรคทางเดิน อาหารและตับที่ดีที่สุดของประเทศ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคสามารถเปิด ให้บริการได้ตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2547
3. **ศูนย์โรคมะเร็ง** มะเร็งเป็นโรคสำคัญและมีอัตราการตายสูงเป็นหนึ่งใน สามของอัตราการตายของประชาชนคนไทย
4. **ศูนย์อุบัติเหตุ** อุบัติเหตุเป็นโรคหนึ่งในสามที่มีอัตราการเสียชีวิต สูงสุดของทั้งหมด โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้จัดตั้ง

ศูนย์อุบัติเหตุในรูปแบบเดียวกับศูนย์โรคมะเร็ง เพื่อรักษาผู้ป่วยที่ ได้รับอุบัติเหตุให้ได้มาตรฐานที่ดีที่สุด

5. **ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ** เป็นศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับระบบ สารสนเทศต่างๆ ระบบสารสนเทศของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้ ถูกพัฒนาขึ้นด้วยบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์เอง เป็นระบบที่ดี และสมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบสารสนเทศของโรงพยาบาลที่บันทึกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และระบบบริหารจัดการ
6. **ศูนย์ชีวิตนิบาล** เป็นหน่วยงานต้นแบบที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยใกล้ ตาย หรือผู้ป่วยระยะสุดท้าย ดูแลทั้งกายและจิตวิญญาณเป็น หน่วยที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมายจากองค์กรในประเทศไทย
7. **ศูนย์ถนอมเวช** เณริณพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นชื่อพระราชทานจากสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้าน โรคเต้านมแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรแห่งแรกของภาคใต้ ด้วย เครื่องมือตรวจวินิจฉัยและเทคนิคอันทันสมัยในระดับนานาชาติ
8. **ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ภาคใต้** เปิดบริการเมื่อ 2 เมษายน 2553 เป็นศูนย์กลางให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ พิการและผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการอ่อนแรงจาก การบาดเจ็บไขสันหลัง โรคหลอดเลือดสมอง บาดเจ็บทางสมอง ฯลฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้วยเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และพัฒนาเครือข่ายการรับส่งต่อด้านการฟื้นฟูผู้พิการ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณภาพการรักษาพยาบาล

ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2536 คณะแพทยศาสตร์และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้มุ่งพัฒนามาตรฐานประกันคุณภาพงานของงานแต่ละด้าน โดยมีคณะกรรมการประกันคุณภาพงานของคณะแพทยศาสตร์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทาง วิธีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบงานหน่วยงานต่างๆ และจัดทำโครงการพัฒนางาน โดยคำนึงถึงผลที่จะตอบสนองต่อผู้รับบริการ รวมทั้งเน้นการประสานงานระหว่างทีมรักษาพยาบาล จัดระบบติดตามประเมินคุณภาพการทำงานของบุคลากรและหน่วยงาน ปรับระบบงานให้มีประสิทธิภาพ พ้นจากอุปสรรค ข้อจำกัด และขั้นตอนการทำงานตามระเบียบราชการ มีการพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบค่าตอบแทนโดยยึดคุณภาพงาน มีกลไกการพัฒนาคุณภาพหลากหลาย เช่น QC, กิจกรรม 7 ส, กิจกรรมข้อเสนอแนะและการประกันคุณภาพงาน

ปี พ.ศ.2539 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้เข้าร่วมกับสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลนำร่อง นำแนวคิดและหลักการของ Hospital Accreditation มาพัฒนาระบบของโรงพยาบาล ได้แก่ การร่วมกันทำงานเป็นทีม มุ่งเน้นประโยชน์ของผู้ป่วย การเคารพและตอบสนองต่อสิทธิของผู้ป่วยและดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมมากขึ้น มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการ พัฒนาระบบงานต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาองค์กรแพทย์และธรรมเนียมขององค์กรแพทย์เพื่อสนับสนุนการบริการผู้ป่วยให้อยู่ในมาตรฐานและจรรยาบรรณ จนกระทั่งปี พ.ศ.2544 ได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลโดยสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล นับเป็นโรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์แห่งแรกในประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2546 การเข้าร่วมโครงการ TQA

เพื่อนำปรัชญาหลักของ TQA เข้ามาปิดจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งขององค์กรได้แก่ ❶ การทำให้องค์กรคลายความแข็งแกร่ง มีความตื่นตัวเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ❷ พัฒนาภาวะการนำและยุทธศาสตร์องค์กรที่มีประสิทธิภาพ ❸ ให้องค์กรรู้จักและตอบสนองต่อผู้รับบริการกลุ่มต่างๆ และผู้รับบริการในอนาคต ❹ การมุ่งเน้นประสิทธิภาพที่สมดุลโดยเร่งรัดประสิทธิภาพ (Result-base Management) ❺ กระตุ้นการพัฒนากระบวนการบริการอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดเพื่อสร้างผลผลิต ที่มีคุณค่าสอดคล้องกับความต้องการโดยการใช้นวัตกรรมและตั้งเป้าที่จะได้รับการพิจารณาประเมินคุณภาพตามแนวทาง TQA ให้ได้รับคะแนนเพิ่มขึ้น โรงพยาบาลได้ส่งรายงานผลการดำเนินการตามแนวทาง TQA เสนอคณะกรรมการสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

- ครั้งแรกเมื่อ 1 กันยายน 2546 และได้รับรายงานป้อนกลับ (feedback report)
- ครั้งที่ 2 เมื่อ 30 สิงหาคม 2548
- ครั้งที่ 3 เมื่อ 30 สิงหาคม 2548
- พ.ศ. 2550 (30 สิงหาคม 2550) จัดส่งรายงานการตรวจประเมินรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2549 ได้รับคะแนนในช่วงที่ 3 (351 – 450 คะแนน) และโรงพยาบาลฯ ได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class)
- พ.ศ.2548(15-18 มีนาคม 2548)ได้รับโล่เกียรติยศในฐานะที่โรงพยาบาลได้จัดระบบงานของหน่วยจ่ายกลางได้อย่างเหมาะสมและโล่เกียรติคุณการเป็นเครือข่ายศูนย์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

คุณภาพโรงพยาบาล (HACC)ในงานประชุมระดับชาติ HA National Forum ครั้งที่ 6

- พ.ศ. 2549 (12-13 มกราคม 2549) ผ่านการเยี่ยมสำรวจเพื่อเฝ้าระวัง (Surveillance survey) กิจกรรม Post-accreditation Reviews & Update โดยที่ปรึกษาชาวแคนาดา จากสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล
- พ.ศ. 2549 พลเอกหญิงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานเข็มพระนามาภิไธยย่อ “สธ” ให้โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพอากาศที่ 4 และกองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาที่ได้เกิดความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- พ.ศ.2549-2550 ได้รับรางวัล Claim award ติดต่อกัน 3 ปีซ้อน (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547) ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงศักยภาพและความสามารถของทีมงานเงินรายได้และ Coder ที่มีกระบวนการทำงานที่มีมาตรฐานต่อเนื่องตลอดมา รางวัล Claim award คือรางวัลที่สำคัญหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มอบให้แก่โรงพยาบาลที่สามารถส่งข้อมูลการเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค) ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพยอดเยี่ยม
- พ.ศ.2550 (12 พฤศจิกายน 2550) ได้รับรางวัล BUPA CLINICAL AWARD & Good Provider Award 2007 รองชนะเลิศอันดับ 2 “โครงการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง CVA ที่บ้าน” จากบริษัท BUPA ประกันสุขภาพ (ประเทศไทย) จำกัด

- พ.ศ. 2550 (29 – 30 พฤศจิกายน 2550)ได้รับรางวัล Silver Award (5 ส ประเทศไทย) และรางวัลขวัญใจมหาชน (Popular Vote) จากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- ปี 2557 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ได้จัดทำรายงานและได้รับรางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ
  - ① รางวัลระดับดีเด่น : ด้านการพัฒนาการบริการที่เป็นเลิศ เรื่อง การบริการรักษาพยาบาลที่เป็นเลิศ
  - ② รางวัลระดับดี : ด้านการบูรณาการการบริการที่เป็นเลิศ เรื่อง การบูรณาการการดูแลผู้ป่วย3จังหวัดชายแดนใต้
- ปี 2559 โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ TPSA
  - ① รางวัลนวัตกรรมบริการที่เป็นเลิศ : ชุดอุปกรณ์รองรับสิ่งขับถ่ายจากทวารเทียม : ผลิตเอง ใช้เองเพิ่มคุณค่าจากยางพาราผู้ป่วยทวารเทียม
  - ② รางวัลการพัฒนาการบริการที่เป็นเลิศ : พัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยภาวะติดเชื้อใน กระแสเลือดรุนแรง/ช็อกจากการติดเชื้อในกระแสเลือดให้อยู่รอดปลอดภัย

การบริการพิเศษ (Privatization นอกเวลาราชการ)

เพื่อรองรับผู้ป่วยจากคลินิกนอกเวลาราชการ จากคลินิกส่วนตัวและโรงพยาบาลเอกชน โดยไม่นำผู้ป่วยในระบบปกติของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์เข้ามา ผู้ป่วยประกันชีวิต จำนวน 3 โครงการ ได้แก่

1. Private I หมายถึง โครงการผ่าตัดนอกเวลาราชการ (ภาควิชาศัลยศาสตร์ สูติศาสตร์ นรีเวช จักษุวิทยา ศัลยศาสตร์ออร์โธ โสต นาสิกและลาริงซ์วิทยา
2. Private II หมายถึง โครงการศูนย์โรคหัวใจ
3. Private II/J หมายถึง โครงการลดระยะการรอคอยของกลุ่มผู้ป่วยที่เข้าถึงบริการทำหัตถการศูนย์โรคหัวใจ
4. Private III หมายถึง โครงการบริการพิเศษสถาบันทางเดินอาหารและตับ

คลินิกนอกเวลาราชการ เปิดให้บริการเพื่อรองรับผู้ป่วยนอกที่ไม่ใช่ผู้ป่วยอุบัติเหตุ ผู้ป่วยฉุกเฉิน ผู้ป่วยหนัก และผู้ป่วยยาเสพติด ผู้ป่วยที่มีความเต็มใจ และสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายได้ วันราชการ เปิดให้บริการ เวลา 17.00 – 20.00 วันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 09.00 – 12.00 น.

ลำดับ	คลินิกที่เปิดให้บริการ	วันเปิดให้บริการ
1	อายุกรรม 1.1 ท้วไป 1.2 หัวใจ 1.3 ทางเดินหายใจและปอด 1.4 โรคข้อฯ 1.5 ผิวหนัง 1.6 ผิวหนังเลเซอร์ 1.7 เบาหวาน	จันทร์ – อาทิตย์ ศุกร์ - อาทิตย์ จันทร์ / อาทิตย์ พุธ อังคาร / พฤหัสบดี / เสาร์ พุธ จันทร์ – พุธ
2	เด็ก	จันทร์ – อาทิตย์
3	ตา	จันทร์ – อาทิตย์
4	หู คอ จมูก	จันทร์ – อาทิตย์

ลำดับ	คลินิกที่เปิดให้บริการ	วันเปิดให้บริการ
5	จิตเวช	อังคาร – อาทิตย์
6	สูติ นรีเวช 6.1 ท้วไป 6.2 ผ่าครรภ์ 6.3 อัลตราซาวด์	จันทร์ – อาทิตย์ จันทร์ – อาทิตย์ จันทร์ – เสาร์
7	ทันกรรม	จันทร์ – อาทิตย์
8	ศัลยกรรม 8.1 ท้วไป 8.2 หลอดเลือด 8.3 ลำไส้ใหญ่และทวารหนัก 8.4 ตกแต่ง 8.5 ตับ ตับอ่อน และทางเดินฯ	เสาร์ – อาทิตย์ พุธ / เสาร์ – อาทิตย์ เสาร์ – อาทิตย์ พุธ / พฤหัสบดี / เสาร์ อาทิตย์
	8.6 หัวใจและทรวงอก 8.7 ผ่าตัดส่องกล้องและศัลยกรรมทางเดินอาหาร ส่วนต้น	เสาร์ เสาร์
9	รังสี 1.1 รังสีวินิจฉัย 1.2 รังสีรักษา 1.3 รังสีนิวเคลียร์	จันทร์ – อาทิตย์ จันทร์ – อาทิตย์ จันทร์ – อาทิตย์
10	ท้วไป	จันทร์ – อาทิตย์
11	กระดูกและข้อ	จันทร์ – อาทิตย์
12	NKC	จันทร์ – พฤหัสบดี
13.	ฝังเข็ม	อังคาร / พฤหัสบดี
14.	ศูนย์โรคหัวใจ	จันทร์ – อาทิตย์
15.	ศูนย์ถันยเวช 15.1 ด้านรังสีวินิจฉัย 15.2 ด้านศัลยกรรม	จันทร์ – อาทิตย์ พุธ / ศุกร์
16.	ฉุกเฉิน	จันทร์ – อาทิตย์

หมวดที่ ๒ แนวทางการให้บริการรักษาพยาบาล

โรงพยาบาลฯ จะจัดการรักษาพยาบาล โดยมุ่งเน้นคุณภาพที่ผู้ป่วยจะได้รับ เพื่อเป็นตัวอย่างต้นแบบที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนรู้และฝึกอบรม และสร้างคุณลักษณะนิสัยที่สำคัญ สำหรับการเป็นแพทย์ที่ดี ได้แก่ การรักษาพยาบาลโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ป่วยและสังคมมากกว่าตนเอง การรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถ การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น ด้วยความเข้าใจที่ดี ความมีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การพัฒนาตนเองในความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและสภาวิชาชีพ

คำประกาศสิทธิและข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย

เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์สูงสุดจากกระบวนการ และตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ แพทยสภา สภาการพยาบาล สภานิติกรรม ทันตแพทยสภา สภากายภาพบำบัด สภาเทคนิคการแพทย์ และคณะกรรมการประกอบโรคศิลปะ จึงได้ร่วมกันออกประกาศรับรองสิทธิและข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย ไว้ดังต่อไปนี้

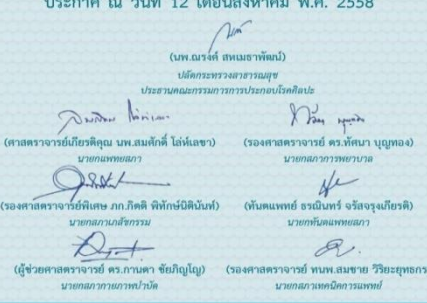
• สิทธิของผู้ป่วย •

1. ผู้ป่วยทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการรักษาพยาบาลและการดูแลด้านสุขภาพตามมาตรฐานวิชาชีพจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
2. ผู้ป่วยที่ขอรับการรักษาพยาบาลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลที่เป็นจริงและเพียงพอเกี่ยวกับการเจ็บป่วย การตรวจ การรักษา ผลดีและผลเสียจากการตรวจ การรักษาจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ด้วยภาษาที่ผู้ป่วยสามารถเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเลือกตัดสินใจในการยินยอมหรือไม่ยินยอม ให้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพปฏิบัติต่อตน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน อันจำเป็นเร่งด่วนและเป็นอันตรายต่อชีวิต
3. ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายถึงชีวิตมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือหรือรับความช่วยเหลือจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยทันทีตามความเป็นกรณี โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ป่วยจะร้องขอความช่วยเหลือหรือไม่
4. ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับทราบชื่อ สกุล และวิชาชีพของผู้ให้บริการพยาบาลแก่ตน
5. ผู้ป่วยมีสิทธิขอความเห็นจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพอื่นที่มีได้เป็นผู้ให้บริการพยาบาลแก่ตน และมีสิทธิในการขอเปลี่ยนผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพหรือเปลี่ยนสถานพยาบาลได้ ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสิทธิการรักษาของผู้ป่วยที่มีอยู่
6. ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับการปกปิดข้อมูลของตนเอง เว้นแต่ผู้ป่วยจะให้ความยินยอมหรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์โดยตรงของผู้ป่วยหรือตามกฎหมาย
7. ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วนในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการเป็นผู้เข้าร่วมหรือผู้ถูกทดลองในการทำวิจัยของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ
8. ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะของตนที่ปรากฏในเวชระเบียนเมื่อร้องขอตามขั้นตอนของสถานพยาบาลนั้น ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิหรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้อื่น
9. บิดา มารดา หรือผู้แทนโดยชอบธรรม อาจใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่เป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ ผู้บกพร่องทางกายหรือจิต ซึ่งไม่สามารถใช้สิทธิด้วยตนเองได้

• ข้อพึงปฏิบัติของผู้ป่วย •

1. สอดถามเพื่อทำความเข้าใจข้อมูลและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นก่อนลงนามให้ความยินยอม หรือไม่ยินยอมกับการตรวจวินิจฉัยหรือการรักษาพยาบาล
2. ให้ข้อมูลด้านสุขภาพและข้อเท็จจริงต่างๆ ทางกายภาพที่เป็นจริงและครบถ้วนแก่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพในกระบวนการรักษาพยาบาล
3. ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้ให้แจ้งผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพทราบ
4. ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานพยาบาล
5. ปฏิบัติต่อผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ป่วยรายอื่น รวมทั้งผู้ที่มาเยี่ยมเยียน ด้วยความสุภาพให้เกียรติและไม่กระทำการที่บ่อนทำลายผู้อื่น
6. แจ้งสิทธิการรักษาพยาบาลพร้อมหลักฐานที่ตนมีให้เจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลที่เกี่ยวข้องทราบ
7. ผู้ป่วยพึงรับทราบข้อเท็จจริงทางแพทย์ ดังต่อไปนี้
  - 7.1 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนดและมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการถูกกล่าวหาโดยไม่เป็นธรรม
  - 7.2 การแพทย์ในขั้นนี้ หมายถึง แผนปัจจุบันซึ่งได้รับการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ โดยองค์ความรู้ในขณะนั้นว่ามีประโยชน์มากกว่าโทษสำหรับผู้ป่วย
  - 7.3 การแพทย์ไม่สามารถให้การวินิจฉัย ป้องกัน หรือรักษาให้หายได้ทุกโรคหรือทุกภาวะ
  - 7.4 การรักษาพยาบาลทุกชนิดมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลอันไม่พึงประสงค์ได้ นอกจากนี้ เหตุสุจริตข้ออ้างเกิดขึ้นได้ แม้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพจะให้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ ตามภาวะวิสัยและเหตุสุดวิสัยในการรักษาพยาบาลนั้นๆ แล้ว
  - 7.5 การตรวจเพื่อการคัดกรอง วินิจฉัย และติดตามการรักษา อาจให้ผลที่คลาดเคลื่อนได้ตัวข้อจำกัดของเทคโนโลยีที่ใช้ และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
  - 7.6 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพมีสิทธิใช้ดุลพินิจในการเลือกกระบวนการรักษาพยาบาลตามหลักวิชาการทางการแพทย์ ตามความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัยและเหตุสุดวิสัยที่มีอยู่ รวมทั้งการปรึกษาหรือส่งต่อโดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์โดยรวมของผู้ป่วย
  - 7.7 เพื่อประโยชน์ต่อตัวผู้ป่วย ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพอาจให้คำแนะนำหรือส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาตามความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้ป่วยต้องไม่อยู่ในสภาวะฉุกเฉินอันจำเป็นเร่งด่วนและเป็นอันตรายต่อชีวิต
  - 7.8 การปกปิดข้อมูลด้านสุขภาพ และข้อเท็จจริงต่างๆ ทางกายภาพของผู้ป่วยต่อผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการรักษาพยาบาล
  - 7.9 ห่วงจูงเงินของสถานพยาบาล ใช้สำหรับผู้ป่วยฉุกเฉินอันจำเป็นเร่งด่วนและเป็นอันตรายต่อชีวิต

ประกาศ ณ วันที่ 12 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558

การรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพ จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติทั้ง 8 ด้าน
พร้อมๆ กัน :-

- (1) **Competency** ความสามารถของผู้ให้บริการในการทำหน้าที่วุฒิ หรือ
ปริญญาเป็นเพียงส่วนเดียวของ Competency เท่านั้น เช่น“**แพทยศาสตร์
บัณฑิต**” ไม่ได้แปลว่ารักษาคนไข้ได้ดี“**วุฒิปัตร์**”ไม่ได้แปลว่าสอนได้ดี
“**พยาบาลศาสตร์**” ไม่ได้แปลว่า ทำการพยาบาลได้ดี ในขณะที่เดียวกัน
Competency ต้องการในทุกๆงานตั้งแต่ **การทำความสะอาด ขนย้าย
ผู้ป่วย รักษาความปลอดภัย การเงิน ช่าง พนักงานเทคนิค** การฝึกอบรม
คนให้มี competency เป็นเรื่องสำคัญสำหรับทุกๆ งาน และในกรณีความ
ขาดแคลนบุคลากรซึ่งเป็นเหมือนกันทั่วโลก การฝึกอบรมคนที่มีในระบบ
อาจใช้ทดแทนคนที่มีคุณวุฒิปริญญาได้แต่ปริญญาไม่สามารถใช้แทน
competency ได้ในหลายๆ เรื่อง
- (2) **Acceptability** การบริการที่เราให้มันต้องเป็นที่ยอมรับของผู้ป่วย
ญาติพี่น้อง ตลอดจนสังคมหรือรัฐบาลที่เป็นผู้ให้งบประมาณและกำหนด
กรอบพันธกิจของหน่วยงาน
- (3) **Effectiveness** ประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาลหรือประสิทธิผลของ
หน่วยงาน
- (4) **Appropriateness** ความถูกต้องเหมาะสมของวิธีการจัดและผลการรักษา
พยาบาล เช่น ถ้ามว่า
“**โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ผ่าตัดคลอดในอัตราที่เหมาะสมหรือยัง**”
“**โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ รักษาแม่เร้งโดยวิธีที่เหมาะสมสำหรับ
ผู้รับบริการและสังคมหรือยัง**”
“**โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ให้การบริการและดูแลรักษาผู้ป่วยนอก
ผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้เหมาะสมหรือยัง**”

(5) **Efficiency** มีการใช้ทรัพยากร ได้แก่ “**คน**”“**สถานที่**”
“**วัสดุ**”“**ครุภัณฑ์**” และ “**เวลา**” อย่างประหยัดที่สุด เพื่อให้ได้
ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์หรือไม่

(6) **Accessibility** จัดระบบบริการที่ผู้ป่วยหรือผู้จำเป็นต้องได้รับ
บริการจากเราสามารถมา ใช้บริการของเราได้สะดวกหรือไม่
คนที่ควรมาใช้บริการได้มาใช้บริการจริงหรือไม่ การใช้
facilities ที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คิดว่าดีที่สุคนั้น ได้
ใช้เพื่อรักษาผู้ป่วย ที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาหรือไม่

(7) **Safety** มีกระบวนการที่ปลอดภัยสำหรับผู้ป่วย ญาติ ประชาชน
และปฏิบัติงานดีพอหรือไม่

(8) **Continuity** คือ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาให้ดีขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง

เวชระเบียน : ถือเป็นกุญแจสำคัญ

เวชระเบียน ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างทีมรักษาพยาบาล การเรียนรู้ของนักศึกษาแพทย์ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยของ تیمรักษาพยาบาล เป็นหลักฐานสำคัญทางกฎหมายกรณีมีการร้องเรียน ฟ้องร้อง ต้องช่วยกันบันทึกให้ถูกต้องสมบูรณ์ สื่อสารได้และทันการณ์ ปัจจุบันเวชระเบียนถูกพัฒนาจากรูปแบบเล่มเวชระเบียนเปลี่ยนเป็นอิเล็กทรอนิกส์ (pdf.file) ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์สามารถเข้าถึงได้ผ่านระบบ (Hospital Information System : HIS) ของโรงพยาบาล

(ก) การสรุปเวชระเบียน

1. แต่ละหอผู้ป่วยให้บันทึกชื่ออาจารย์แพทย์ผู้รับผิดชอบลงในแฟ้มเวชระเบียน และตรวจสอบความสมบูรณ์ขณะที่จำหน่ายผู้ป่วยก่อนส่งแฟ้มออกจากหอผู้ป่วย เพื่อดำเนินการต่อ
2. อาจารย์แพทย์สรุปเวชระเบียนโครงการ Sing ID ผ่านระบบ HIS ของโรงพยาบาล
  - อาจารย์แพทย์สามารถเซ็นสรุปแทนอาจารย์แพทย์และแพทย์ใช้ทุนได้
  - แพทย์ใช้ทุนสามารถเซ็นสรุปแทนแพทย์ใช้ทุนได้ โดยผู้เซ็นแทนต้องมั่นใจว่าข้อมูลถูกต้อง
3. งานเวชระเบียน ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของการสรุปเวชระเบียนผ่านระบบ HIS
4. ระบบ HIS ทำการแจ้งเตือนโดยการแสดง Pop up รายการแฟ้มค้างสรุปทุกครั้งแพทย์ Login เข้าใช้งานระบบ HIS

5. เมื่อครบกำหนด 1 เดือนหลังจากผู้ป่วย Discharge จากหอผู้ป่วยและยังปรากฏรายการค้างสรุปหน่วยเวชระเบียนผู้ป่วยใน จะติดตามแพทย์โดยวิธี :-

- การประสานภาควิชา
- โทรศัพท์หมายเลข (*Star) แพทย์โดยตรง

(ข) การคัดลอกเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (pdf.file) เพื่อการประกอบการรักษา

1. ผู้มีสิทธิจะต้องเป็นอาจารย์แพทย์ หรือแพทย์เฉพาะสาขาที่รับผิดชอบแก่ผู้ป่วย หรือนักศึกษาแพทย์ที่ขึ้นปฏิบัติงาน รับผิดชอบผู้ป่วย หรืออาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องตรวจ หรือหอผู้ป่วยที่ผู้ป่วยนั้นรับการตรวจรักษามายืมแทน
2. ผู้ขอยืมเวชระเบียน ต้องเขียน ชื่อ สกุลผู้ป่วย เลขที่ โรงพยาบาล และเขียนชื่อผู้ยืมตัวบรรจง ไม่ไขว่ลายเซ็น หมายเลขโทรศัพท์ผู้ยืม พร้อมทั้งแจ้งสถานที่ที่นำไปด้วยทุกครั้ง
3. หน่วยเวชระเบียนผู้ป่วยใน พิมพ์ประวัติ (paper) ให้แก่หอผู้ป่วยเมื่อใช้งานเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดประวัติเก็บไว้ในแฟ้มประวัติผู้ป่วย

การให้ข้อมูลและคำอธิบายขั้นพื้นฐานแก่ผู้ป่วย

1. ปัญหาโรคหรือสมมุติฐาน สาเหตุของอาการที่ผู้ป่วยเป็นอยู่
2. การดำเนินของโรคตาม ข้อ. 1 หากไม่รักษา
3. การตรวจวินิจฉัยและรักษา ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีแผนการรักษา ระยะเวลาที่ใช้และ ค่าใช้จ่ายในการรักษาโดยประมาณ
4. มีผลดีและผลเสียอย่างไรตามแผนการรักษา และมีเหตุอันไม่พึงประสงค์หรือโรคแทรกซ้อนอะไรบ้างที่อาจเกิดขึ้นได้
5. เป้าหมายของการรักษาคืออะไร เช่น รักษาให้หายขาด ควบคุมไม่ให้เลวลงหรือเพื่อลดความทุกข์ทรมาน
6. มีทางเลือกวิธีการรักษาอื่น ๆ หรือไม่
7. ผู้ทำการรักษาคือแพทย์ท่านใด ประกอบด้วยใครบ้างในทีมรักษาพยาบาล
8. อื่น ๆ ตามที่ผู้ป่วย / ญาติซักถาม

การดูแลผู้ป่วยยากไร้และด้อยโอกาส

โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ถือเป็นหน้าที่ให้มีการรักษาพยาบาลผู้ป่วยรายได้น้อยตามมาตรฐานทางการแพทย์ ตามความจำเป็นและเหมาะสม หลักการสำคัญ คือ การให้บริการทางการแพทย์ที่จำเป็นต่อผู้ป่วยที่เท่าเทียมกัน (Basic medical needs) เน้นความจำเป็นการรับบริการสาธารณสุข ทั้งด้านการส่งเสริม ป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัย การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ผู้ป่วยที่เดือดร้อนด้านค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล หรือผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูลมีทีมงานสิทธิประโยชน์ผู้ป่วยให้บริการตามมาตรฐานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

การใช้เครื่องมือและทรัพยากรต่างๆ ในการรักษาพยาบาล

โรงพยาบาลฯ ถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องดูแลต้นทุนค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย ให้เหมาะสมโดยผลการรักษาที่ดีที่สุดแม้ผู้ป่วยจะเสียเงินเองหรือมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจาก สวัสดิการหรือกองทุนใดๆ ก็ตาม นอกจากนี้ facilities หลายอย่างของโรงพยาบาลฯ ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ จึงต้องจัดลำดับความสำคัญใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คำนึงถึงความจำเป็น ความเร่งด่วนและเคารพสิทธิของ คนอื่นที่รอคิวใช้บริการอยู่ด้วย

นโยบายการใช้ยาของคณะแพทยศาสตร์

ตามมติคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด มีมติเกี่ยวกับการจัดประเภทรายการยา และเงื่อนไขการสั่งใช้ยาของแพทย์ โดยอ้างอิงแนวทางปฏิบัติตามบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. การจัดประเภทรายการยา

รายการยาในบัญชียาโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

(1) **กลุ่มยา E** หมายถึง ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ สามารถใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลได้ทุกสิทธิ ได้ถูกจัดแบ่งออกเป็นบัญชีย่อย 5 บัญชี ได้แก่ บัญชี ก. ข. ค. ง. และ จ. โดยมีคำจำกัดความตามบัญชียาหลักแห่งชาติ กำหนดไว้ดังนี้

บัญชี ก. คือ รายการยาที่มีความจำเป็นสำหรับสถานพยาบาลทุกระดับ

บัญชี ข. คือ รายการยาที่อาจจำเป็นต้องใช้ในสถานพยาบาลบางระดับ หรือจำกัดข้อบ่งใช้สำหรับอาการหรือโรคบางชนิดที่ใช้ยาในบัญชี ก. ไม่ได้หรือไม่ได้ผล หรือเป็นยาที่ใช้แทนยาในบัญชี ก. ชั่วคราวในกรณีที่จัดหาหายในบัญชี ก. นั้นไม่ได้

บัญชี ค. คือ รายการยาที่ต้องใช้โดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการของสถานพยาบาลนั้นๆ เนื่องจากเป็นยาที่มีอันตราย ถ้าใช้ไม่ถูกต้องอาจเกิดพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย หรือเป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อดื้อยาได้ง่าย

บัญชี ง. คือ รายการยาที่อาจมีความจำเป็นต้องใช้สำหรับช่วยชีวิตผู้ป่วยบางราย แต่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย หรือก่อปัญหาเชื้อดื้อยาที่ร้ายแรง และ / หรือมีราคาแพงมาก การสั่งใช้ยาซึ่งต้องให้สมเหตุผลเกิดความคุ้มค่าสมประโยชน์จะต้องอาศัยการตรวจวินิจฉัยและพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกอบรม ฉะนั้น ยาในบัญชีดังกล่าวจะสั่งใช้ได้โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคที่ได้รับการ ฝึกอบรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากสถานฝึกอบรม หรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติจากแพทยสภา หรือทันตแพทยสภาเท่านั้น และโรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับประเมินตรวจสอบการใช้ยา (ระบบ Drug Utilization Evaluation) โดยมีการเก็บข้อมูลการใช้เพื่อตรวจสอบในภายหลังได้

บัญชี จ.

จ1. รายการยาสำหรับโครงการพิเศษของกระทรวง ทบวง กรม หรือหรือหน่วยงานของรัฐที่มีการกำหนดวิธีการใช้และการติดตามประเมินการใช้ยาตามโครงการ โดยมีหน่วยงานนั้นรับผิดชอบ

จ2. รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ ซึ่งมีการจัดกลไกกลางเป็นพิเศษในกำกับการเข้าถึงยา ภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของระบบประกันสุขภาพของประเทศซึ่งดูแลโดย กรมบัญชีกลาง (ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ) กระทรวงการคลัง สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สั่งใช้ได้โดยอาจารย์แพทย์เฉพาะทางที่โรงพยาบาลกำหนดไว้เท่านั้น

2. กลุ่มยา A หมายถึง ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่จำเป็น ที่เป็นยาบริจาศหรือยาในโครงการวิจัยสามารถใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลได้ทุกสิทธิ

3. กลุ่มยา P หมายถึง ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่สามารถให้การรับรองสิทธิเบิกสวัสดิการรักษายาบาลได้ เมื่อใช้ตามเกณฑ์ข้อบ่งชี้ (ยาที่มีมูลค่าสูงกว่า 50 บาท ต่อหน่วย สามารถสั่งใช้ได้เฉพาะอาจารย์แพทย์)

4. กลุ่มยา PP หมายถึง ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่ไม่สามารถให้การรับรองสิทธิเบิก สวัสดิการรักษายาบาลได้ทุกสิทธิ

1. เงื่อนไขการสั่งใช้ยา

(1) รายการยาที่มีเงื่อนไขกำกับการสั่งใช้

เงื่อนไข	ความหมาย
สด	ยาเงินสด หรือ ยาห้ามส่งคมสงเคราะห์ :- ยาที่มีราคาสูง และมียากลุ่มอื่นที่ใช้ในการรักษาในข้อบ่งชี้เดียวกันให้เลือกใช้แทนได้ หรือบางรายการเป็นยาใช้เฉพาะโรค ผู้ป่วยบางสิทธิจำเป็นต้องผ่านระบบงานสิทธิประโยชน์ ผู้ป่วยก่อนการได้รับยา
ย2,ย3,ยส	ยาเสพติดให้โทษ จ่ายให้เฉพาะผู้ป่วยของโรงพยาบาล สงขลานครินทร์เท่านั้น
ว2,ว3,ว4	ยาวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท จ่ายให้เฉพาะผู้ป่วยของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์เท่านั้น
เคมี	ยากลุ่มเคมีบำบัด (ยามะเร็ง) ผู้ป่วยบางสิทธิจำเป็นต้องผ่านระบบงานสิทธิประโยชน์ผู้ป่วยก่อนการได้รับยา

ตัวย่อกลุ่มยาและความหมายในระบบคอมพิวเตอร์

ตัวย่อ	ความหมาย
Ek-จ2	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
EV	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ กลุ่มวัคซีน
EC	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ กลุ่มยาคุมกำเนิด
EI	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ กลุ่มยามีบุตรยาก
Es	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ กลุ่มยาสมุนไพร
A	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ที่เป็นยาบริจาค
AR	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่เป็นยาในโครงการวิจัย
PH	ยาที่ผลิตขึ้นใช้ในโรงพยาบาลที่จัดเป็นยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ สามารถรองรับสิทธิให้เบิกสวัสดิการได้เมื่อใช้ตามข้อบ่งชี้ที่กำหนด
PA	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่สามารถรองรับสิทธิให้เบิกสวัสดิการได้โดยอัตโนมัติ
P	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่สามารถรับรองสิทธิให้เบิกสวัสดิการได้เมื่อใช้ตามข้อบ่งชี้ที่กำหนด
PP	ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่ไม่สามารถให้การรับรองสิทธิให้เบิกสวัสดิการได้รวมถึงรายการยาต้นแบบ (Original) ที่มียาในชื่อสามัญอีก 1 รายการ อยู่ในบัญชียาโรงพยาบาล
N	อาหารนม / อาหารเสริมนอกบัญชียาหลักแห่งชาติ
H	ยาที่ผลิตขึ้นเป็นยาเฉพาะหอบผู้ป่วย ไม่ต้องสั่งให้ผู้ป่วยโดยตรง และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาอื่นๆที่ผลิตขึ้น

3. การรับรองสิทธิเบิกสวัสดิการรักษายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (P)

การรับรองยานอกบัญชียาหลัก เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ สามารถเบิก ค่ารักษายาบาลได้ ยาบางรายการจะมีค่าเดือน ข้อพึงระวังในการสั่งใช้ และให้เลือกข้อบ่งชี้ตามที่ระบุไว้ให้ กรณีนี้สามารถเลือกปุ่ม รับรองให้ผู้ป่วยเบิกสวัสดิการฯ ในระบบคอมพิวเตอร์ โดยแพทย์ผู้ตรวจจะต้องระบุเหตุผลที่ไม่สามารถจ่ายยาในบัญชียาหลักแห่งชาติได้และออกหนังสือรับรองเพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่ายคู่กับใบเสร็จ กรณีผู้ป่วยข้าราชการที่เบิกจ่ายตรงไม่ต้องออกหนังสือรับรอง ส่วนยาที่ไม่มีจำหน่ายในโรงพยาบาล, ยาต้นแบบ (Original) ไม่สามารถให้การรับรองได้ในทุกกรณี

4. แนวทางการใช้ยากับผู้ป่วยสงเคราะห์ และผู้ป่วยที่ได้รับสิทธิในการรักษายาบาลที่จำเป็น

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ครั้งที่ 2/2535, 8/2535 , 10/2536 และ 4/2540 ได้กำหนดนโยบายการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ยาราคาแพง ยาเงินสด และยา ต้นแบบ (Original)กับผู้ป่วยสังคมสงเคราะห์ และผู้ป่วยที่ได้รับสิทธิในการรักษายาบาลที่จำเป็น (หมายถึงผู้ป่วยพระบรมราชานุเคราะห์ ผู้ป่วย พอ.สว. ผู้ป่วยบัตรประกันสุขภาพ และผู้ป่วยประกันสังคม) ทางโรงพยาบาลฯ จะใช้ยาตามบัญชียาหลักเท่านั้น โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (1) ยา ต้นแบบ (Original)ที่มียาในชื่อ Generic ในบัญชียาโรงพยาบาล ผู้ป่วยทุกประเภทจะต้องชำระเงินค่ายาเองโดยไม่สามารถเบิกสวัสดิการได้
- (2) ยาเงินสด หรือยาห้ามสงเคราะห์ หมายถึง ยาที่อยู่ในบัญชียาหลัก แต่มีราคาสูงและมียา กลุ่มอื่นที่ใช้ในการรักษาในข้อบ่งชี้เดียวกันให้เลือกใช้แทนได้ หรือบางรายการเป็นยาใช้เฉพาะโรค ซึ่งงดเว้นการให้สงเคราะห์ในทุกกรณี เช่น น้ำยาล้างไต ยามะเร็งนอก Protocol ยารักษาผู้มีบุตรยาก วัคซีนป้องกันโรค ยาที่ใช้ในการปลูกถ่ายอวัยวะ เป็นต้น การสั่งใช้ยาในกลุ่มนี้กับผู้ป่วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ป่วยประกันสังคม ซึ่งเกินข้อกำหนดในการให้การรักษา แก่ผู้ป่วยตามระเบียบกลางของสำนักงานประกันสังคม ดังนั้นผู้ป่วยจะต้องชำระเงินในส่วนนี้เอง หากมีความจำเป็นต้องใช้ให้ปฏิบัติ ดังนี้

■ **ผู้ป่วยนอก** แพทย์ผู้รักษาจะต้องระบุเหตุผลและข้อบ่งชี้อย่างชัดเจนผ่านอาจารย์แพทย์ส่งงานสิทธิประโยชน์ เพื่อเสนอขออนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายโรงพยาบาลหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน

■ **ผู้ป่วยใน** แพทย์ผู้รักษาจะต้องระบุเหตุผลและข้อบ่งชี้อย่างชัดเจนโดยผ่านความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาต่างๆ และส่งมาที่งานสิทธิประโยชน์ เพื่อเสนอขออนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายโรงพยาบาล หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนตามลำดับก่อนใช้ยา

(3) ยาที่ไม่มีจำหน่ายในโรงพยาบาล ห้ามแพทย์สั่งใช้กับผู้ป่วยสงเคราะห์ และผู้ป่วยที่ได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลที่จำเป็น

(4) มาตรการใช้ยาเหลือค้างที่ติดผู้ป่วย

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ครั้งที่ 8/2529 วันที่ 4 ธันวาคม 2529 กำหนดว่ายาที่แพทย์สั่งใช้สำหรับผู้ป่วยหอบหืด หากมียาเหลือค้างอยู่ให้ส่งคืนเมื่อจำหน่ายผู้ป่วย เพื่อหักเงินคืนในส่วนที่บรรจุแผง ยาฉีด ยาเม็ดเปลือยที่ยังไม่หมดอายุ ยกเว้น ยาน้ำเตรียมพิเศษ, ยาครีมที่เป็นตลับ

(5) ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

1. สั่งใช้ตามข้อบ่งชี้

■ ข้าราชการ เบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลได้

■ ผู้ป่วยประกันสังคม , ผู้ป่วยบัตรประกันสุขภาพแพทย์ผู้รักษาสั่งใช้ยาเสนอผ่านงานสิทธิประโยชน์ ประเมินเศรษฐฐานะ/สิทธิพึงมีพึงได้ เพื่อขออนุมัติจากผู้ช่วยคณบดีฝ่ายโรงพยาบาล/ผู้อำนวยการก่อนรับยา

2. สั่งใช้นอกข้อบ่งชี้

จะต้องจ่ายเงินเองหรือเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลไม่ได้ หากแพทย์ต้องการให้เบิกได้หรือไม่ต้องจ่ายเงิน ให้ขออนุมัติจากประธานกรรมการยาและคณบดีโดยผ่านทางฝ่ายเภสัชกรรม

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับรายการยาที่ต้องขออนุมัติพิเศษ (เร่งด่วน) ในการสงเคราะห์

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ครั้งที่ 4/2532 วันที่ 19 กันยายน 2532 กำหนดดังนี้

(1) ให้แพทย์ผู้รักษาเขียนเหตุผลแยกต่างหากจากใบสั่งยาเมื่อต้องใช้ฉุกเฉิน และ เมื่อต้องขออนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา หรือผู้แทนแต่ละภาค หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลฯ ในการขอเร่งด่วนแต่ละครั้งจะให้ยาได้เพียงครั้งเดียว และต้องรอการอนุมัติของหัวหน้าภาควิชาหรือผู้แทนก่อนจึงจะใช้ครั้งต่อไปได้ ผู้ป่วยที่ Admit หลายครั้งมีสิทธิใช้เร่งด่วน 1 ครั้ง ได้ทุกคราวที่ Admit ใหม่ แต่ไม่ควรทำเช่นนั้น

(2) ในกรณีนอกเวลาราชการ เมื่อแพทย์ขอใช้เร่งด่วน 1 ครั้งแล้ว ต้องขออนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลนอกเวลาราชการ หรือหัวหน้าภาควิชา หรือผู้แทนภาควิชาในครั้งต่อไป

(3) ยามะเร็งนอก protocol ที่ห้ามสงเคราะห์ ห้ามสงเคราะห์ตั้งแต่ต้นไม่มีกรณีเร่งด่วน

(6) แนวทางการแจ้งเปลี่ยนแปลง / ยืนยันการสั่งใช้ยา

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ครั้งที่ 8/2539 วันที่ 21 ตุลาคม 2539 กำหนดว่า นักสังคมสงเคราะห์จะส่งใบแจ้งเปลี่ยนแปลง/ ยืนยันการสั่งใช้ยาให้แก่แพทย์ ผู้รักษาทุกครั้งเมื่อการรักษาที่จะต้องสงเคราะห์มากกว่า 2,000 บาท ซึ่งเกินอำนาจอนุมัติของนักสังคมสงเคราะห์ หรือแม้ไม่เกิน 2,000 บาท แต่มียาในกลุ่มยาเงื่อนไขพิเศษตามที่โรงพยาบาลกำหนด เช่น ยาเงินสด ยาเบิกไม่ได้ แพทย์ผู้รักษาจะต้องระบุเหตุผลและข้อบ่งชี้ชัดเจน และในกรณีที่ผู้ป่วยต่างจังหวัดและคาดว่าจะต้องให้แพทย์ในภูมิลำเนาเดิมของผู้ป่วยดูแลรักษาต่อ ขอให้ช่วยเขียนใบส่งต่อ (refer) ให้แก่ผู้ป่วยเพื่อความสะดวกของ ผู้ป่วยต่อไป

(7) แนวทางการจ่ายยาให้ผู้ป่วย refer ที่แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน หรือให้กลับโรงพยาบาลต้นสังกัด

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล ครั้งที่ 11/2547 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 ที่ประชุมเห็นชอบให้โรงพยาบาล กำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายยาให้ผู้ป่วย refer ที่แพทย์อนุญาตให้กลับบ้าน หรือให้กลับโรงพยาบาลต้นสังกัด ดังนี้

- ผู้ป่วย 30 บาท / ผู้ป่วยประกันสังคม การสั่งยากลับบ้านไม่ควรเกิน 14 วัน และ/หรือไม่เกิน 40,000 บาท และให้แพทย์เขียนคำแนะนำให้ไปรับยาต่อที่โรงพยาบาลหลัก
  - จากนโยบายกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์และคณะกรรมการบริหารระบบยาเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย (กบย.) กำหนดให้การสั่งยากลับบ้านของผู้ป่วยทุกสิทธิ์ ไม่ควรเกินวงเงิน 3 วัน ไม่เกิน 5,000 บาท โดยระบบคอมพิวเตอร์จะสามารถสั่งยาเป็นผู้ป่วยนอกได้หลังจำหน่ายผู้ป่วย 1 วัน โดยเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2551 เป็นต้นไป
- **หมายเหตุ** มีแผนผังสรุปการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

ทีมช่วยฟื้นคืนชีพฉุกเฉิน

1. ทีมช่วยฟื้นคืนชีพ ประกอบด้วยบุคลากรจากหน่วยงาน ซึ่งจะทำหน้าที่ ดังนี้
    - ทีมช่วยฟื้นคืนชีพ ประกอบด้วย อายุรแพทย์ ศัลยแพทย์ และวิสัญญีแพทย์ (กรณีผู้ป่วยเด็กมีกุมารแพทย์แทนอายุรแพทย์) กรณี CPR ที่ห้องฉุกเฉิน หัวหน้าทีม CPR เป็นอาจารย์แพทย์ห้องฉุกเฉิน
    - อายุรแพทย์ หรือกุมารแพทย์เป็นผู้นำ (leader) ของทีมฟื้นคืนชีพ มีหน้าที่ควบคุมขั้นตอนการฟื้นคืนชีพ การให้ยาและพิจารณาทำ Defibrillation (ตั้งเอกสารที่แนบมา เรื่องบทบาทหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานของทีมฟื้นคืนชีพ)
    - วิสัญญีแพทย์ ทำหน้าที่ดูแล ทางเดินหายใจ เปิดหลอดเลือด ทั้งก่อนและหลังใส่ท่อช่วยหายใจ
    - ศัลยแพทย์ ทำหน้าที่ทำหัตถการที่เร่งด่วน (emergency) เช่น venous access, ใส่ ICD เป็นต้น
    - พยาบาลหอผู้ป่วยเตรียมพร้อมรถ Emergency, Defibrillator และอุปกรณ์ให้ออกซิเจน จัดสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็น
- **หมายเหตุ** แพทย์ทุกคนรวมทั้งผู้นำ (leader) มีหน้าที่ทำการฟื้นคืนชีพ ร่วมกันรวมทั้งการทำ chest compression และต้องปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้นการ CPR

บุคลากรทีมช่วยฟื้นคืนชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่

- อายุรแพทย์ เป็นแพทย์ประจำบ้านหรือแพทย์ใช้ทุนปี 2 ขึ้นไป ที่ได้ผ่านการอบรมจากหน่วย cardiology แล้ว
- กุมารแพทย์ เป็นแพทย์ประจำบ้านหรือแพทย์ใช้ทุน ปี3, ปี4 ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
- วิสัญญีแพทย์ เป็นแพทย์ประจำบ้าน หรือแพทย์ใช้ทุน first call, second call ภาควิชาวิสัญญีวิทยา

- คัลยแพทย์ ได้แก่
  - ในเวลาราชการ ได้แก่ แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้านที่ประจำหอ
อภิบาลผู้ป่วยหนัก (SICU) กรณีไม่มีให้แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำ
บ้านชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป ที่หมุนเวียนการปฏิบัติงานจากสายต่าง ๆ
มาช่วยงานตามความเหมาะสม
  - นอกเวลาราชการ ได้แก่ แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้าน ปีที่ 2
ขึ้นไปไม่นับ intern
- พยาบาลหอผู้ป่วย เป็นพยาบาลอาวุโสที่ปฏิบัติงานในผลัดนั้น
- ให้ภาควิชาที่เกี่ยวข้องจัดตารางเวรผู้รับผิดชอบ มอบหมายงานใน
แต่ละเดือนให้ชัดเจน

2. การเรียกทีมช่วยฟื้นคืนชีพและการติดต่อสื่อสาร

- พยาบาลหรือแพทย์ผู้พบเหตุการณ์เป็นผู้เรียกทีมช่วยฟื้นคืนชีพเมื่อ
ต้องการ resuscitate ผู้ป่วย
- การเรียกหอผู้ป่วยโทรศัพท์แจ้งโอเปอเรเตอร์ที่ 1234 เพื่อประกาศเรียก
ทีมช่วยฟื้นคืนชีพ
- หอผู้ป่วยมีหน้าที่ตามทีมแพทย์เจ้าของไข้ด้วย

3. ความรับผิดชอบของแพทย์เจ้าของผู้ป่วย

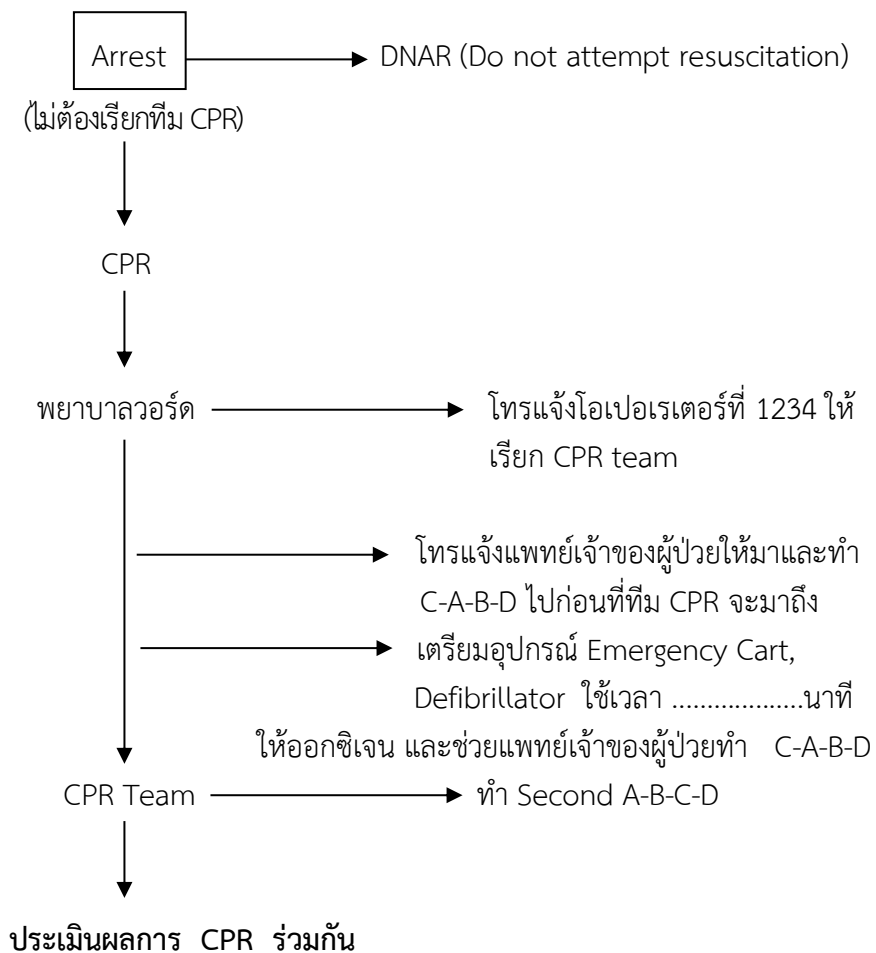
- ทำการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น (First C-A-B-D) ระหว่างรอทีมช่วยฟื้นคืนชีพ
- ดูแลรับผิดชอบผู้ป่วยต่อเนื่อง หลังผ่านภาวะวิกฤต
- พิจารณา consult แพทย์ร่วมดูแลผู้ป่วยระยะยาว
- รับผิดชอบการสื่อสารทำความเข้าใจกับญาติผู้ป่วย

4. การสิ้นสุดและการประเมินผลการช่วยฟื้นคืนชีพ

- เมื่อหมดความจำเป็นของ CPR และแพทย์เจ้าของผู้ป่วยดูแลผู้ป่วย
ต่อไปได้

- ให้ทีมช่วยฟื้นคืนชีพ เป็นผู้ประเมินผลการช่วยฟื้นคืนชีพในแต่ละครั้ง
ตามแบบฟอร์มที่คณะทำงาน กำหนดและส่งให้ประธานคณะทำงาน
จัดทีม CPR ติดตามผลและวิเคราะห์

แผนปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพฉุกเฉิน

สรุป CPR Team มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้ :-

	วิสัญญีแพทย์	อายุรแพทย์ / กุมารแพทย์	ศัลยแพทย์	ทีมพยาบาลวอร์ด
บุคคล	แพทย์ประจำบ้านหรือแพทย์ใช้ทุน First call, second call ที่อยู่เวรนั้นๆ	อายุรแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน หรือ แพทย์ใช้ทุนปี 2 ขึ้นไป	แพทย์ประจำบ้านหรือแพทย์ใช้ทุนปี3, ปี4	พยาบาลอาวุโสที่อยู่เวรวันนั้นๆ
หน้าที่	(24 ชั่วโมง) Airway Management IV access	กุมารแพทย์ (กรณีผู้ป่วยเด็ก) แพทย์ประจำบ้านหรือแพทย์ใช้ทุนปี 3, ปี4 Team leader, การใช้ยา Defibrillation	ทำหัตถการที่ emergency เช่น cut down ใส่ ICD, ฯลฯ	เตรียมอุปกรณ์การ CPR ให้พร้อม

การดูแลผู้ป่วยภายหลัง CPR

- ภายหลัง CPR แล้ว การเฝ้าดูแลรักษาผู้ป่วยให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของแพทย์เจ้าของผู้ป่วยและหากผู้ป่วยมีปัญหาทางด้านอายุรกรรมหรือกุมารเวชกรรมให้ consult เป็นรายๆ แล้วแต่กรณี
- ถ้าผู้ป่วย arrest ซ้ำอีก ไม่ต้องเรียกทีม CPR แล้วให้แพทย์เจ้าของผู้ป่วย consult เฉพาะทางไป เช่น consult medicine ในการให้ยาหรือทำ Defibrillation เป็นราย ๆ แล้วแต่กรณี
- แพทย์เจ้าของผู้ป่วยเป็นผู้รับผิดชอบพูดคุยกับญาติผู้ป่วยที่ arrest เป็นระยะๆ

การปฏิบัติเกี่ยวกับเวรทีม CPR ภาควิชาอายุรศาสตร์ มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เวลา 08.00 น. – 16.00 น. ให้ Chief ICU เป็นผู้รับผิดชอบ และตามได้ที่หมายเลข 1375
2. เวลา 16.00 น. – 08.00 น. ให้ Chief เวรอายุรกรรมตึกเก่า และตึกอุบัติเหตุเป็นผู้รับผิดชอบ

การปฏิบัติเกี่ยวกับเวรทีม CPR ภาควิชาศัลยศาสตร์

1. ในเวลาราชการ ให้แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้านศัลยกรรม ซึ่งประจำที่หอผู้ป่วย SICU เป็นผู้รับผิดชอบ โทร.1430 หรือแพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้านที่รับผิดชอบ CPR
2. นอกเวลาราชการและวันหยุด ให้แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้าน เวร ICU

การจัดการและกระบวนการ (พยายาม) ยุติปัญหา

เมื่อแพทย์รับทราบว่าคุณ (อาจจะ) ถูกดำเนินการร้องเรียนหรือฟ้องร้อง ซึ่งหากโจทก์แจ้งผ่านทางหมายศาลหรือจดหมายยื่นโน้ตีส แพทย์ควรปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งผู้อำนวยการฝ่ายแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกรรมการผู้จัดการแพทย์ที่ปรึกษาด้านนิติเวชศาสตร์(ถ้ามี) หัวหน้าRisk management team (ถ้ามี) และนิติกรหรือที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานพยาบาล (ถ้ามี) ในโอกาสแรกที่แพทย์สามารถจะทำได้..ขั้นตอน การต่อสู้คดีโดยเฉพาะกระบวนการทางศาลนั้น มีเทคนิคทางระยะเวลาที่จำเลยต้องใช้ในการขอเวลายื่นคำให้การ..การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การยื่นบัญชีพยาน..การอ้างเอกสารเป็นพยาน ฯลฯ ซึ่งยังมีเวลาเตรียมการมากเท่าใด ความประณีตและความพิถีพิถันในการต่อสู้คดีก็กระทำได้รอบคอบมากขึ้นเท่านั้น แพทย์และโรงพยาบาลพึงจัดทำแฟ้มคดีนี้แยกต่างหากจากเวชระเบียนผู้ป่วย เพื่อใช้เฉพาะเก็บ (สำเนา) เอกสารในคดีนี้ อันจะมีเพิ่มต่อไปเรื่อย ๆ

2.อย่า (แม้แต่คิด) เปลี่ยนแปลงแก้ไขเวชระเบียนด้วยวิธีใดๆ ในเวลาที่แพทย์ได้รับหมายศาลหรือจดหมายยื่นโน้ตีสนั้น เชื่อได้ว่าฝ่ายโจทก์มีสำเนาเวชระเบียนผู้ป่วยอยู่ในมือเรียบร้อยแล้ว หากแพทย์แก้ไขถ้อยคำหรือเปลี่ยนแปลงเอกสารใดๆ ในเวชระเบียนจำเลยแพทย์ไม่สามารถอธิบายอย่างมีเหตุผลให้ศาลเข้าใจได้ว่าความแตกต่างเกิดจากเหตุใด แพทย์ก็ต้องเป็นจำเลยเพิ่มในอีกคดีหนึ่งคือ คดีความผิดฐานปลอมใช้ หรืออ้างเอกสารปลอม ความเสียหายนั้นจะกระทบต่อการฟ้องร้องแพทย์และโรงพยาบาลในคดีเดิม จำเลยแพทย์จะมีความลำบากอย่างยิ่งในการให้การเพื่อพิสูจน์ความสุจริตในการรักษาพยาบาลของตน

3. อย่าปรึกษาคดีกับผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลสำคัญ ถ้าแพทย์ต้องการปรึกษาคดีกับผู้อื่นนอกเหนือจากบุคคลในข้อ 1 หรือ เพียงแค่ต้องการระบายหรือร่ำพันความทุกข์ยากที่ประสบให้บุคคลอื่นให้รับรู้ พึงจดชื่อและวัน..เวลาที่พูดคุยไว้ในบันทึกส่วนตัว เพราะจะมีประโยชน์มากในเวลาที่สูงสั้วว่าทำไมฝ่ายโจทก์ถึงรู้ข้อมูลปกปิดบางอย่างได้รวดเร็วเท่าพันฝ่ายจำเลย

4.อย่าถกแถลงคดีกับผู้ป่วย แพทย์ส่วนใหญ่คิดว่าถ้าได้อธิบายข้อเท็จจริงให้ผู้ป่วยรับรู้และเข้าใจผู้ป่วยจะยุติเรื่องหรือถอนฟ้อง จึงพยายามจัดการโดยการติดต่อกับผู้ป่วยด้วยตนเองเพื่อชี้แจงหลักการและเหตุผลให้ผู้ป่วยเข้าใจ แต่ในขณะคดีเริ่มขึ้นนั้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยกับแพทย์อยู่ในระดับต่ำมาก ฝ่ายโจทก์มีแนวโน้มที่จะรับรู้และแปลผลข้อมูลที่แพทย์พยายามอธิบายไปในทางที่เลวร้ายลงกว่าเดิม

5.อย่าถกแถลงคดีกับทนายโจทก์ แพทย์ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย จึงถือเป็นข้อต้องห้าม ในการสนทนากับทนายโจทก์ไม่ว่าต่อหน้าหรือทางโทรศัพท์ ยกเว้นในภาวะจำเป็นในช่วงนัดเจรจาต่อรอง ซึ่งต้องทำการบ้านร่วมกับทนายจำเลยก่อน และขณะเจรจาต่อรองต้องมีทนายจำเลยอยู่ด้วยเสมอ

6.อย่าพยายามแสวงหาข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพิ่มเติมจากบุคคลอื่น กลุ่มบุคคลในข้อ 1. ถือเป็นผู้ร่วมชะตากรรมโดยตรงกับจำเลยแพทย์หากจำเป็นต้องใช้บุคลากรเพิ่มเติมมาเสริมทีมควรได้รับฉันทานุมัติจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวก่อน ส่วนความพยายามหาแนวร่วม ความสงสารห่วงใยและความเห็นใจจากกลุ่มพลังต่างๆ โดยการแสดงปาฐกถาหรือพูดคุยในที่สาธารณะไม่พึงกระทำอย่างยิ่ง (เหตุผลดูข้อ 3)

7.อย่าเปรียบเทียบคดีของท่านกับคดีของแพทย์ท่านอื่น ไม่มีทางที่คดีใด ๆ จะเหมือนกันทุกประการ อย่าได้คิดว่าหาข้อเท็จจริงในคดีของท่านไปซ้ำกับคดีอื่นแล้วผลที่ศาลตัดสินจะต้องออกมาเหมือนกัน เช่น แพทย์สามารถจะยุติคดีได้ด้วยการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในจำนวนเดียวกัน ต้องไม่ลืมนึกว่าแรงบันดาลใจในการฟ้องคดีของโจทก์นั้นอาจต่างกัน

8.อย่าถกแถลงคดีกับสื่อมวลชน แพทย์ไม่พึงระบายอารมณ์โกรธหรือกล่าวแสดงความน้อยเนื้อต่ำใจในชะตาชีวิตลงบนหน้าหนังสือพิมพ์ หรือออกรายการวิทยุ โทรทัศน์ เพราะนอกจากจะไม่ใช้วิธีของมืออาชีพแล้ว การกระทำ

ในข้อนี้รวมถึงข้อ 3. และข้อ 6. ก็คือแพทย์กำลังเสี่ยงต่อการกระทำความผิดฐานเปิดเผยความลับของผู้ป่วยและความผิดฐานหมิ่นประมาทอีกด้วย

9.ไตร่ตรองให้กระจ่างว่าผู้ป่วยหรือญาติประสงค์สิ่งใด ต้องทนายใจผู้ป่วยหรือญาติที่ทำการร้องเรียนให้ใกล้เคียงความถูกต้องว่าต้องการอะไรจากการร้องเรียนครั้งนี้ เช่น ต้องการให้แพทย์อธิบายความจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพราะที่ผ่านมาแพทย์เอาแต่โยนความผิดให้ผู้ป่วย ญาติหรือบุคลากรทางการแพทย์คนอื่นๆ หรือเอาแต่หลบหน้าตลอด หรือต้องการมาตกลงเรื่องค่าสินไหมทดแทน

10.เลือกผู้ไกล่เกลี่ยและ/หรืออนุญาโตตุลาการ (Mediator/Arbitrator) ให้ถูกต้องด้วยวัฒนธรรมประเพณีประนอม อโหสิกรรม และค่านิยมไม่ขอค่าความในสังคมไทย มีความเป็นไปได้ตลอดกระบวนการร้องเรียนที่ผู้ป่วยหรือญาติจะยุติคดีไปเอง ซึ่งไม่ค่อยพบในประเทศอื่น อย่างไรก็ตามสิ่งนี้จะไม่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติจำต้องอาศัยผู้ไกล่เกลี่ย การเจรจาประนีประนอมให้เรื่องร้ายกลายเป็นดี. ผู้ไกล่เกลี่ยผู้นี้จะต้องเลือกสรรจากบุคคลผู้เป็นที่เคารพผู้มีอิทธิพลต่อความคิดและการตัดสินใจของผู้ป่วยหรือญาติอย่างสูง

หมวดที่ ๓ หน้าที่ของแพทย์ใช้ทุน

1. ลักษณะงาน

ใช้ปัญญาความรู้ในการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูล เหตุผล และการพินิจพิจารณาโดยถ่องแท้ รอบคอบทั้งทางกว้างและทางลึก ในการปฏิบัติราชการดูแลรักษาผู้ป่วย

- (1) มีสติสัมปชัญญะ ไม่ประมาท ไม่ใช้อารมณ์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปิยวาจาแก่ผู้รับบริการ
- (2) ขยันหมั่นเพียร ศึกษา ฝึกปฏิบัติ วิจัย เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาตนเองในด้านวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- (3) ทำหน้าที่เป็นที่รักษาพยาบาล โดยเคารพสิทธิผู้ป่วยและปฏิบัติตามข้อตกลงกับนโยบายของโรงพยาบาล
- (4) มีความรับผิดชอบต่อสังคม ดูแลรักษา ให้คำปรึกษา ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม
- (5) แพทย์ใช้ทุนปีที่ 1 ต้องปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มพูนทักษะให้ครบทุกวิชาในสาขาหลัก (สาขาอายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ สูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา กุมารเวชศาสตร์ เวชปฏิบัติทั่วไป เวชศาสตร์ฉุกเฉิน หรือวิชาเลือกอื่น ๆ) รวมระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงานแล้วจะต้องไม่ต่ำกว่า 80% ของแต่ละสาขาวิชารวมทั้ง Elective
- (6) เมื่อปฏิบัติงานครบ 42 เดือน มีสิทธิ์สมัครสอบขอวุฒิบัตรแพทย์เฉพาะทางหรือครบ 60 เดือน
- (7) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปฝึกปฏิบัติงานที่ภาควิชาเห็นสมควรหรือหมุนเวียนไปปฏิบัติงานบริการของโรงพยาบาล

2. การปฏิบัติงานที่ภาควิชา

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน (ยกเว้นสาขาประเภท 1 ฟรีคลินิก) แต่ละคนจะต้องปฏิบัติงานในภาควิชาที่เลือกไว้ตั้งแต่ปีที่สองจนถึงปีสุดท้าย การปฏิบัติงานต่างๆ ให้เป็นไปตามที่แต่ละภาควิชากำหนดไว้ โดยหลักกว้างๆ จะประกอบด้วย การตรวจผู้ป่วยนอก การดูแลผู้ป่วยใน การผ่าตัดหรือทำหัตถการต่าง การเรียนการสอนของแพทย์ใช้ทุน หรือแพทย์ประจำบ้าน และนักศึกษาแพทย์ และกิจกรรมวิชาการของภาควิชา และของคณะฯ รวมทั้งการอยู่เวรปฏิบัติงานประจำ หอผู้ป่วยและการปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉิน

การดูแลผู้ป่วยนอก

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน จะต้องออกตรวจผู้ป่วยนอกที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอกตามวันเวลาที่ภาควิชากำหนด

1. การเขียนใบส่งตรวจวินิจฉัยโรคทุกชนิด แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านควรเป็นผู้เขียนรายละเอียดต่างๆ ด้วยตนเองและเซ็นชื่อกำกับทุกครั้ง
2. การเขียนใบสั่งยาผู้ป่วยนอก จะต้องปฏิบัติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการสั่งยา
3. การทำหัตถการต่าง ๆ หรือการผ่าตัดเล็กที่ห้องทำแผลฉีดยาและห้องผ่าตัด พยาบาลจะเป็นผู้เขียนแจ้งคำรักษาพยาบาลให้ผู้ป่วยไปจ่ายเงินที่แผนกการเงินบริเวณห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก
4. การตรวจพิสูจน์ผู้เสพยาเสพติด ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ครั้งที่ 3/2540 วันที่ 1 มีนาคม 2540 มีมติว่า การตรวจพิสูจน์ผู้เสพยาเสพติดที่ถูกจับกุมและต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติดให้โทษ โดยเฉพาะยาไอและยาหัวสายและเพื่อเป็นการช่วยเหลือสังคม ทางโรงพยาบาลยินดีให้ความร่วมมือสถานีตำรวจภูธร

อำเภอขนาดใหญ่ โดยขอให้ มีหลักฐานการร้องขอให้ตรวจผู้ต้องสงสัยจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนค่าตรวจทางโรงพยาบาลฯ ควรสนับสนุนการปราบปรามต่อต้านยาเสพติด ถ้าผู้ป่วยไม่สามารถชำระค่าตรวจได้ ทางโรงพยาบาลคงต้องรับภาระส่วนนี้

การดูแลผู้ป่วยใน

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน จะต้องออกตรวจผู้ป่วยนอกที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอกตามวันเวลาที่ภาควิชากำหนด

■ แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านที่เป็นเจ้าของผู้ป่วยจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- บันทึกประวัติในเวชระเบียนตั้งแต่แรกรับและการดำเนินโรคต่าง ๆ
- สรุปผลเมื่อผู้ป่วยกลับบ้านหรือเสียชีวิต
- เขียนใบสรุปการรักษาพยาบาลสรุปให้เรียบร้อยภายใน 24 ชั่วโมง
- หลัง discharge ซึ่งมีฉบับตัวจริงและสำเนาฉบับตัวจริงจะมอบให้แก่ผู้ป่วยถือไว้ สำเนาจะเก็บไว้ที่ โรงพยาบาลพร้อมกับข้อมูลตอบกลับ โรงพยาบาลรับ Refer ผู้ป่วย

■ การเขียนใบส่งตรวจวินิจฉัยโรคทุกชนิด

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านควรเป็นผู้เขียนรายละเอียดหรือแนะนำให้นักศึกษาแพทย์เขียนทุกครั้งด้วยตนเองในเวลาที่สูงการรักษา และควรลงลายมือชื่อกำกับทุกครั้ง

■ การเขียนใบสั่งยาผู้ป่วยใน

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน ควรเขียนใบสั่งยาทันทีเมื่อมีการสั่งยาใหม่ การสั่งยาทุกครั้งฝ่ายเภสัชกรรมจะจ่ายยาให้ไม่เกิน 5 วัน ยกเว้นยาที่คิดว่าจำเป็นต้องใช้นานกว่านั้นให้เขียนระบุเป็นแต่ละรายการไป การสั่งยาที่มีราคาแพง ยาเงินสดหรือยานอกบัญชียาหลักสำหรับข้าราชการและผู้ป่วยสังคมสงเคราะห์ ควรแนะนำให้ญาติผู้ป่วยไปซื้อยาเงินสดเหล่านั้นด้วยตนเอง ถ้าหาก

เกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยานอกเวลาราชการขอให้แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านติดต่อกับห้องจ่ายจ่ายฉุกเฉินนอกเวลาราชการ

■ การให้เลือดและสารเลือดต่างๆ รวมทั้งการฉีดยาจำพวกยารักษา มะเร็งเข้าเส้นเลือด

ควรถือเป็นหน้าที่ของแพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน รวมถึงการควบคุมดูแลให้นักศึกษาแพทย์ปฏิบัติอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้แก้ไขภาวะข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้ทันที่

■ การอยู่เวร / การแลกเปลี่ยนเวร

แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านทุกคนจะต้องอยู่เวรประจำหอผู้ป่วยและเวรรับปรึกษาระหว่างแผนกหรือห้องฉุกเฉินนอกเวลาราชการ ตามวันและเวลาที่ภาควิชาแลโรงพยาบาลฯ กำหนด

- การอยู่เวรประจำหอผู้ป่วย จะต้องดูแลผู้ป่วยทั้งหมดในทุกๆ ด้านตามที่ภาควิชากำหนด แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้านที่อยู่เวรประจำหอผู้ป่วยนอกเวลาราชการทุกคนจะต้องพักอยู่ในบริเวณที่ภาควิชากำหนดให้ใกล้เคียงกับบริเวณหอผู้ป่วยเพื่อจะได้แก้ไขเหตุการณ์ฉุกเฉินได้ทันที่

- การแลกเปลี่ยนเวร จะต้องแจ้งให้หัวหน้าภาควิชาและหอผู้ป่วยทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน

■ แพทย์ใช้ทุนหรือแพทย์ประจำบ้าน ที่อยู่เวรรับปรึกษาระหว่างแผนกหรือห้องฉุกเฉินนอกเวลาราชการทุกคนจะต้องอยู่ในบริเวณที่ภาควิชากำหนดเพื่อจะได้รับปรึกษาได้อย่างทันที่ที่ภายในเวลาที่ตกลงประกันคุณภาพ

▪ **การเขียนใบรับรองแพทย์/ใบชั้นสูตรบาดแผล**

การเขียนใบรับรองแพทย์ แพทย์ใช้ทุนสามารถเขียนให้ผู้ป่วยได้ แต่ขณะเขียนให้เขียนด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและเมื่อออกใบรับรองแพทย์แล้วจะต้องเขียนรายละเอียดใน OPD Card ด้วยทุกครั้ง ดังนี้

- **กรณีที่เป็นผู้ป่วยใน** และมีแพทย์หลายท่านดูแลร่วมกัน และไม่ส่งปรึกษานิติแพทย์ ให้ส่งใบรับรองแพทย์หรือใบชั้นสูตรบาดแผลให้แก่แพทย์ผู้ทำหน้าที่หลักในการดูแลรักษาผู้ป่วยหลักในการดูแลรักษาผู้ป่วย โดยยึดหลักเกณฑ์ความจำเป็นเร่งด่วนในการรักษาผู้ป่วยเมื่อแรกรับเป็นผู้ให้ความเห็นคนแรก

- **กรณีเป็นผู้ป่วยนอก** มารับการรักษาหลายห้องตรวจ ให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลฯ หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ถ่ายเอกสารที่ เกี่ยวข้อง

3. การปฏิบัติงานห้องฉุกเฉิน (ER)

การจัดเวรที่ ER	วันราชการ	วันหยุดราชการ
• เวรเช้า (08.00 – 16.00 น.)	4-5 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน	5 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน
• เวรบ่าย (16.00 – 24.00 น.)	4-5 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน	5 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน
• เวรดึก (24.00 – 08.00 น.)	2 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน	2 คน • มีแพทย์ภาควิชาเวชศาสตร์ ฉุกเฉินอยู่อย่างน้อย 1 คน

การปฏิบัติงานห้องตรวจเวชปฏิบัติทั่วไป (GP)

การจัดเวรที่ GP.	เวลาปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานเฉพาะวัน ราชการ
• ห้องตรวจ 1	เวลา 08.00 - 16.00 น.	1 คน
• ห้องตรวจ 2		1 คน
• ห้องตรวจ 3		1 คน
อาจารย์แพทย์ประจำห้องตรวจ GP ในวันทำการ เวลา 08.00 - 16.00 น. จำนวน 1 คน		

มาตรการประกันคุณภาพและแนวทางการปฏิบัติงานของแพทย์ใช้ทุน/ แพทย์ประจำบ้านการให้บริการ ณ ห้องฉุกเฉิน

โรงพยาบาลได้พยายามปรับปรุงการให้บริการของห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ เพื่อตอบสนองต่อความเดือดร้อนและความคาดหวังของประชาชน ซึ่งนับวันจะเพิ่มปริมาณความซับซ้อนและปัญหามากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะปัญหาทางกฎหมายซึ่งอาจเกี่ยวพันถึงผู้ปฏิบัติงานด้วย

1. เน้นเรื่องความตรงต่อเวลา และควรมาปฏิบัติงานก่อนเวลาปฏิบัติงานจริงอย่างน้อย 5 - 10 นาที
2. การจัดเวรจะเน้นเรื่องความเหมาะสม ในการบริการการตรวจรักษาผู้ป่วยที่ห้องฉุกเฉินเป็นสำคัญ โดยจัดให้มีแพทย์ประจำในเวรเช้าและบ่ายอย่างน้อยเวรละ 4-5 คน หากแพทย์ท่านใดที่มีความประสงค์จะแลกรเวร ให้เขียนใบแลกรเวรส่งอาจารย์ฉุกเฉินอย่างน้อย 3 วันทำการ โดยแพทย์แต่ละท่านจะอยู่เวร 25 เวร/เดือน โดยแบ่งเป็นเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก
3. ห้ามอยู่เวรในช่วงเวลาที่มีเรียน/สอบ ยกเว้นกรณีที่มีการเรียนรวม/สอบพร้อมกันทั้งชั้นปี
4. แพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้าน ห้ามอยู่เวรติดต่อกันเกินกว่า 16 ชั่วโมง และห้ามอยู่เวรดึกต่อเช้า และห้ามอยู่เวรบ่ายต่อดึก และห้ามอยู่เวรดึกต่อเวรเชาปฏิบัติทั่วไป
5. แพทย์ทุกท่านควรแต่งกายเหมาะสม ใช้อาสาสุภาพทั้งกับคนไข้และผู้ร่วมงาน (พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล เวิร์กเพล เจ้าหน้าที่เอ็กซเรย์ ฯลฯ)
6. แพทย์เวรทุกท่านควรให้บริการรักษาคนไข้ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อสำรองพื้นที่ไว้สำหรับให้บริการผู้ป่วยฉุกเฉิน

7. จัดการอย่างรวดเร็ว รวมทั้งไม่พิจารณาให้การรักษา หรือ/ทำหัตถการที่ห้องฉุกเฉินโดยไม่จำเป็น
8. ผู้ป่วยทุกรายที่มารับบริการ ณ ห้องฉุกเฉิน ควรบริหารจัดการการดูแลผู้ป่วยให้เสร็จสิ้นภายใน 6 ชั่วโมง
9. ในเวรเช้า/บ่าย จะกำหนดให้แพทย์ใช้ทุนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริการตรวจผู้ป่วย non-emergency โดยเฉพาะ ซึ่งจะทำเครื่องหมายกำกับไว้ในตารางเวร
10. ให้ปรึกษาอาจารย์แพทย์ฉุกเฉินก่อนการปรึกษาแพทย์ต่างแผนก
11. การส่งตรวจทางรังสีวินิจฉัย ได้แก่ CT ,Ultrasound ให้ปรึกษาแพทย์ฉุกเฉินหรือแพทย์เฉพาะทางก่อนเสมอ
12. ผู้ป่วยที่รอรับเข้าหอผู้ป่วยสังเกตอาการต้องปรึกษาอาจารย์แพทย์ฉุกเฉินก่อนเสมอ ซึ่งควรเป็นผู้ป่วยที่ใช้เวลาสังเกตอาการไม่เกิน 24 ชั่วโมง
13. เมื่อเกิดกรณีพิพาทไม่ว่ากรณีใด ให้แจ้งอาจารย์แพทย์ฉุกเฉินทันที

กรณีผู้ป่วยจำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล หรือต้องส่งต่อไปยังโรงพยาบาลข้างเคียง

- ① ผู้รับผิดชอบการส่งต่อ คือ แพทย์และอาจารย์แพทย์เฉพาะทางเท่านั้นและระบุชื่ออาจารย์ในใบส่งต่อ และเวรระเบียบทุกครั้งส่งต่อ
- ② ตรวจสอบให้มั่นใจว่า ผู้ป่วยมีความปลอดภัยเพียงพอในการส่งต่อ
- ③ มีการประสานงาน กับแหล่งรับผู้ป่วยไว้เป็นอย่างดี และให้ข้อมูลมากเพียงพอในการดูแลต่อมีการชี้แจงญาติ/ผู้รับผิดชอบผู้ป่วยจนเป็นที่เข้าใจดีแล้ว

ประเด็นสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจกับแพทย์ใช้ทุนและแพทย์ประจำบ้าน ดังนี้ :-

1. การให้บริการรักษาพยาบาลคนไข้ห้องฉุกเฉินทุกรายเป็นความรับผิดชอบของแพทย์เวรเท่านั้น การปฏิบัติงานของ Extern จะอยู่ภายใต้การดูแลกับการของแพทย์เวร และคณะแพทยศาสตร์ เพราะ Extern ยังมีสถานะเป็นนักศึกษา

2. ห้องฉุกเฉิน จะทำงานประสานกับทีมของภาควิชาต่าง ๆ ในลักษณะการ Consult ซึ่งแต่ละภาควิชาได้กำหนดมาตรฐานวิธีการประกันคุณภาพไว้แล้ว จึงเรียนย้ำมาว่ากระบวนการ Consult ขอให้ทำโดยเร็ว ทั้งผู้ Consult และผู้รับ Consult โดยคนที่รับ Consult ต้องให้ความสำคัญกับคนไข้ที่ ER และต้องรับจัดคนลงมาช่วย ER ซึ่งถือเป็นด่านหน้าของโรงพยาบาลฯ และมีอัตรากำลังอยู่จำกัด

1. อาจารย์แพทย์เวรแต่ละภาค มีความรับผิดชอบร่วมกับแพทย์ใช้ทุน/แพทย์ประจำบ้านเวรต่อการให้บริการคนไข้ที่ ER คนไข้ที่จำเป็นต้อง Admit คนไข้ที่มีปัญหาทางกฎหมาย คนไข้ที่จำเป็นต้อง Refer ด้วยสาเหตุใดก็ตามทุกราย แพทย์ใช้ทุนจะต้องรายงานเพื่อขออนุญาตการดำเนินการดังกล่าวทุกครั้ง ซึ่งมติของคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลฯ ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของอาจารย์แพทย์

2. การบันทึกเวชระเบียนให้กระชับสมบูรณ์ถือเป็นมาตรฐานคุณภาพ ที่สำคัญยิ่ง และจะเป็นหลักฐานสำคัญทางกฎหมายที่จะปกป้องแพทย์ผู้ดูแลคนไข้หากเกิดปัญหาการบันทึกย้อนหลังเมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วจะเป็นผลเสียในด้านความเชื่อถือต่อตัวที่มีใช้ในโรงพยาบาลจะได้รับการตรวจสอบประเมิน เพื่อประกันคุณภาพอย่างเหมาะสม